

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Fiskeri og Fangst
Mail: apn@nanoq.gl, jepa@nanoq.gl og thra@nanoq.gl

13. december 2024

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut siunnersuut tusarniutigineqarneranut tunngasoq

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutissaattut siunnersuut tusarniutigalugu ulloq 22. Novembari 2024 nassiuppaat, tusarniaanermullu killiliunneqarsimalluni ulloq 13. Decembari 2024.

Sulisitsisuniit imatut tusarniutigineqartumut oqaaseqaateqarpugut.

Nalunaarutit ataatsimoortinneqarneri naleqqussarlugit suliaavoq immi ajunngittoq. Taamaallunimi anguniarneqarsinnaammaat paasiuminarnermik malittarisassioq aalisarnermik ingerlatsisunut aamma iluaqusiilluni. Soorlu allakkissi, taamatut nutserillunilu katiterineri ilaat eqqaaneqanngittut kingusinnerusukkut nalunaarutissatut siunnersuutini ilaatinneqarumaarput. Kisiannili ataatsimoortitsilluni allaaserinninnerinnaanngilaq, tassami nalunaarutissatut siunnersuut soorlun una aamma PNNP-mut nalunaarutissatut siunnersuummut aamma attuumassuteqarpoq, soorlu avataasiorluni qalerallinniarnermut.

Pineqartoq: Piffissamut killilikkamut amerlanerpaanik pisaqarnissamik ilaqartumut akuersissummik, avataasiorluni aalisarnermut akuersissummik tunniussineq

"§ 24. Pisassiissutinik agguaneq, takuuk § 13, imm. 3, atugassarititat makku tunngavigalugit pissaaq:

1) Pisassiissutit agguanneqassapput umiarsuaatileqatigiiffinnut, ukiup siuliani pisassiissutinik peqarsimasunut aamma aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut pisarineqarsinnaasut tamarmiusunit umiarsuaatileqatigiiffiit ataasiakkaat pigisaannit aallaaveqartumik, tassami umiarsuaatigiiffiup pisassiissutinit pisarisinnaasai piviusut mianerisariaqarsinnaammata.

2) Agguaassinerup kingorna pisassiissutit sinneqarsimappata, nr. 1 naapertorlugu, umiarsuaatileqatigiiffinnut pioreersunut imaluunniit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisumit naliliinerup kingorna umiarsuaatileqatigiiffimmu nutaamut pisassiissutit agguanneqarsinnaapput. Naliliineri ilaatigut umiarsuaatileqatigiiffiit immikkut pisassiissutinik pisariaqartitsisinnaanerit, aalisarnerup nunap ilaani ineriartornera, umiarsuaatileqatigiiffiit aningaasaqarnikkut patajaatsuunissaannik qulakkeerinissaq mianerineqarsinnaapput, matumani umiarsuaatileqatigiiffinnut nutaanut ukioq naallugu aningaasarsiorsinnaanikkut patajaassusilimmik aalisarnissaat kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut pitsaanerpaamik iluanaaruteqarnissaat ilanngullugit."

PNNP-nalunaarummi atuarneqarsinnaavoq ukiumut pisassiissutit pingajoraarterutaat aalisartitsiveqatigiinnut nutaanut tunniunneqassassut. Taanna uunga tusarniutigineqartumut naapertuutinngilaq, tassami allaqqangami uani tusarniummi, "Naliliineri ilaatigut umiarsuaatileqatigiiffiit immikkut pisassiissutinik pisariaqartitsisinnaanerit, aalisarnerup nunap ilaani ineriartornera, umiarsuaatileqatigiiffiit aningaasaqarnikkut patajaatsuunissaannik qulakkeerinissaq mianerineqarsinnaapput, matumani umiarsuaatileqatigiiffinnut nutaanut ukioq naallugu aningaasarsiorsinnaanikkut patajaassusilimmik aalisarnissaat kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut pitsaanerpaamik iluanaaruteqarnissaat ilanngullugit."

Tusarniaanermi siuliani taavarput, Kalaallit nunaata kitaani qalerallinniarluni kilisaatit sisamaasut ataatsimillu ilaneqarlutik. Allappunguttaaq taakkunani tallimaasuni pingasut ukioq kaajallallugu ingerlatsinissaminnut pisassaasut naammangittut. Uanilu aalisariutinik allanik aalisarnermut tassunga ilasiniarneq aalisarnerup pijuuaannartitsilluni ingerlanissaanut naapertuutinngittoq, tassami pissut inuiaqatigiinnut pissutsit massakkut aallaavigalugit pisut qiviaraanni pitsaasutut inisseqqasumut ulorianartorujussuavoq. Kingunissaa tassaavoq kilisaatini aningaasatigut ingerlatsineq ajorseriartussaammatt, ilaannullu annertuumik kaaviiartitsinerannut appartitserujussuassalluni. Inuttat akissarsiaat apparujussuassooq, nunatta karsiata akileraarutigut

isertittagaat annikillerujussuassapput, tassami sinneqartoorsinnaaneq naammanngissinnaammat. Inuaqatigiinnut arlalinnik eqquinerlussooq, kommunenut allanullu aamma, aalisarnermillu inatsisiliornermi tamakku eqqaaneqanngillat. Aalisartitsiveqatigiit ukiorpassuarni aalisarnermik ineriartortinnikuuvaat pisassatigut pisinnaasatigullu nalimmassaasarlutik, taakkulu massakkut pingasoraarterutaat nutaanut tunniunniarneqarput, tamannalu aalisartitsiveqatigiinnut inuttaanullu aalajaattunut naapertuilluarnerunngilaq.

Nalunaarutissatut siunnersuutaasunut aamma allanut attuumassuteqarpoq, soorlu aamma inuttalersuinermi nalunaarutissatut siunnersuummut. Ullumikkut inuusuttut aalisarnermut taamaattumut isertinniarni ajornakusoortorujussuuvooq, taamaammaallu aalisalernissamut avataasiutini akissarsiat kajumissaataasartorujulluni, qaammatini marlukkaarluni angalarusunnerni. Inuusutissarsiummilu suliffigissallugu ulorianarsinnaasumi.

Umiaarsuaatileqatigiit nutaat?

Aalisarnerq pillugu ataatsimiitsitaliarsuup isummersuutaasa ilaat qiviaraanni, taava akilersinnaanerpaamik aalisarnermik ingerlatsineq taaneqartoq tassaavoq annertuumik ingerlatsineq, inuiaqatigiillu pissarsilluarsinnaanerat aamma tassaniilluni. Uanilu allaqqavoq qulakkeerniarneqassasoq ukioq naallugu imminut napatissinnaasumik aalisarnermik ingerlatsineq atuutissasoq inuiaqatigiinnullu pissarsiassaq annerpaaq nalilersuinermi atussasut. Nalilersuinerimmita qanoq ingerlanneqassappat, uani assersuutigalugu PNNP-nalunaarummi allassimasoq pingajoraarterutaat ukiumut pisassat nutaamik ingerlatsisunut tunniunneqassasut? Uani takutinneqarportaaq, ersernerluttumik eqqarsaatingilluangaanngittumillu aaliangersangaliortoqarnera. Kikkut ullormiit ullormuut aalisarnermut tassunga pulasinnaappat? Pisassat tinguneqartussatut isigineqartut ukiorpassuarni aalisartitsivinniit ineriartortinneqarnikuupput aningaasanillu annertuumik atuiffiullutik. Nalunaarutissatut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuerineqassappat, tamanna kingunerissuaa ingerlatsinissamut tunngaviusut maanna aalisariutinut atuuttut ajorseriarujussuuartinneqarnissaat, eqqungaasussallu arlaqarlutik.

Naggataagut

Eqqaatississutigeqqillugu, nalunaarutissatut siunnersuut aningaasatigut kingunissaat pillugit saqqummiussivijunngimmata, taamaammallut isornartorujussuulluni. Inatsissamik suliaqartut taakku uani kingussaattut taaneqartut ilisimangilaat. Nalunaarutissatut uuma siunnersuutaasup pisuunerulersinnaviangilaatigut, akerlianilli pisoqassooq.

---0---

Vedrørende høring om udkast til Selvstyrets bekendtgørelse om licens og kvoter til fiskeri

Departementet for Fiskeri og Fangst har den 22. november 2024, sendt Forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om licenser og kvoter til fiskeri i høring, med frist til den 13. december 2024.

Grønlands Erhverv har følgende bemærkninger.

Sammenskrivning af forskellige bekendtgørelse til et, er god øvelse i sig selv. Med dette kan der opnås, at der kan være forenkling af hvor der kan findes regler i fiskeriet. Der er, som I selv skriver, flyttet nogle bestemmelser til andre bekendtgørelser som er i høring, eller vil senere komme i høring. Der kan dog være nogle ting, hvor konsekvenser af nye bestemmelser som vil være ens. Det er dog ikke bare sammenskriv, men også har relation til den høring omkring IOK-bekendtgørelsen om havgående fiskeri efter hellefisk.

Ad. Licenstildeling til havgående fiskeri med tidsbegrænset licens med højst tilladt fangstmængde

"§ 24. Fordeling af kvoter, jf. § 13, stk. 3, sker på følgende vilkår:

1) Kvoterne fordeles til de rederier, der har haft kvote det foregående år og med udgangspunkt i det enkelte rederis relative andel af TAC'en for den enkelte bestand, idet der kan tages hensyn til rederiets faktiske kvoteoptag.

2) Såfremt der er en restkvote til rådighed efter fordeling, jf. nr. 1, kan kvoten fordeles til eksisterende rederier eller nye rederier efter vurdering fra Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst. Der kan ved vurderingen bl.a. tages hensyn til rederiernes behov for yderligere kvote, fiskeriets geografiske udvikling, sikring af økonomisk bæredygtige rederier, herunder et helt års økonomisk bæredygtigt fiskeri for nye rederier, samt det størst mulige samfundsøkonomiske udbytte."

I IOK-bekendtgørelsen står der, at 1/3 af TAC vil blive fordelt til nye aktører, hvilket ikke hænger sammen med denne bestemmelse, idet der her står at *"Der kan ved vurderingen bl.a. tages hensyn til rederiernes behov for yderligere kvote, fiskeriets geografiske udvikling, sikring af økonomisk bæredygtige rederier, herunder et helt års økonomisk bæredygtigt fiskeri for nye rederier, samt det størst mulige samfundsøkonomiske udbytte"*.

Vi skrev i høringen, at der er fire havgående trawlere der fisker hellefisk udenskærs i Vestgrønland, samt en. Vi skrev også at tre ud af de fem skibe ikke har haft kvote nok til helårs drift. At der yderligere åbnes mulighed for at der kan komme yderligere tonnage uden at tage hensyn til bæredygtighed af et fiskeri og hvor det i forvejen efter omstændigheder har størst samfundsøkonomiske effekt være farligt. De konsekvenser der vil være er dårligere driftsøkonomi for trawlerne, og for nogen af dem vil miste meget stort omsætning. Lønnen til besætningen vil falde betragteligt og det vil betyde for landskassen i form af mindre skatteindtægter, idet der ikke kan generes overskud nok. Det er igen en række konsekvenser for samfundet, herunder for kommuner, og andre dele af samfundet, som ikke er nævnt i Fiskerilovsprocessen. Rederierne har i mange år udviklet deres fiskerier, med opbygning af et bæredygtigt fiskeri med tilpasning af kvoter og kapacitet, som nu vil tildeles til nye rederier via tildeling af 1/3 af deres kvoter, hvilket er meget uretfærdigt for rederierne og deres trofaste besætningsmedlemmer.

Dette hænges igen sammen med den høring vedrørende de andre bekendtgørelser som er under høring nu, også for Bemandingsbekendtgørelsen. Det er i forvejen svært at få unge ind i fiskeriet, ofte er det relativ høje indtjening som er motivation, for at være væk i to måned ad gangen, og for at arbejde i et erhverv der kan være farligt.

Nye rederier?

Hvis vi tager nogle af betragtninger fra Fiskerikommissionen, så vil det altid bedst betale sig for rederierne og dermed for samfundet hvis der er stordriftsfordele. Her står der at der blandt andet, at der skal sikres et helt års økonomisk bæredygtigt rederier og størst mulige samfundsøkonomiske udbytte. Hvordan vil der foretages vurdering her, set i forhold til IOK-bekendtgørelsens bestemmelse om at 1/3 af TAC skal afleveres til nye aktører? Dette viser igen en uklar og ikke gennemtænkt regelfastsættelse. Hvem kan i dag fiske fra dag et de kvoter som skal fiskes af nye aktører? Kvoter der fratages de eksisterende aktører har igennem mange udviklet fiskeri og det er meget kapitalintensivt. Forslaget til bekendtgørelsen i sin nuværende form, vil betyde at driftsgrundlaget for de eksisterende aktører forringes meget, med konsekvenser for mange.

Afslutningsvis

Igen vil vi henlede opmærksom på, at høringer af disse bekendtgørelser ikke blev fremlagt med nye økonomiske konsekvensanalyser, hvilket er kritisabelt, da lovgivende forsamling ikke fik mulighed for at kende til disse konsekvenser. Forslag til denne bekendtgørelse vil ikke gøre os rigere, tværtimod.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga | Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv